<u>การอบรมทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (HRD:e-learning) ของ ก.พ.</u>

<u>วิชาความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนสำหรับข้าราชการยุคดิจิทัล</u>

ปัจจุบันหน่วยงานราชการทั่วโลก กำลังเผชิญกับภัยไซเบอร์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นภัยคุกคามอันใหญ่หลวง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐจะต้องเรียนรู้เรื่องความมั่นคง ปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนสำหรับข้าราชการยุคดิจิทัล ซึ่งการรักษาความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันเบื้องต้น และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้าราชการในยุคดิจิทัลควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

แนวทางป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต เพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

๑. เพิ่มความระมัดระวังในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยหลีกเลี่ยงการเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เว็บผิดกฎหมาย ไม่คลิกไฟล์แนบจากผู้อื่นกรณีที่ไม่ได้ตกลงกัน หรือไม่รู้จักกันมาก่อน ระมัดระวังความเสี่ยงจากการเปิดไฟล์ผ่านโปรแกรมต่างๆ หรือช่องทางสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อหลีกเลี่ยงการติดซอฟต์แวร์ที่เป็นอันตราย (Malware)

๒. การใช้บริการอินเทอร์เน็ต อย่าตั้งรหัสผ่านเหมือนกันทุกระบบ หรือตั้งรหัสที่ง่ายต่อการคาดเดา เช่น วัน เดือน ปี เกิด ตัวเลขที่เรียงกัน ตัวพยัญชนะเรียงกัน เป็นต้น เพราะหากโดนแฮกเกอร์เจาะระบบสำเร็จแล้ว ระบบอื่นๆ ก็อาจถูกเจาะระบบด้วยหากใช้รหัสผ่านเดียวกัน

๓. ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย และอ่านพิจารณาข้อมูลก่อนการแชร์ต่อ ตลอดจนไม่ส่งต่อข้อมูลที่ไม่ได้รับการยืนยันจากผู้เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่ใช้กับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

การที่เจาะเข้าระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น การแอบดูข้อมูลอื่น การลบ แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นนั้น เป็นสิ่งผิดกฎหมายทั้งสิ้น ความรับผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ และ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เป็นการกระทำความผิดที่มีวัตถุประสงค์ต่อระบบคอมพิวเตอร์ ได้แก่

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๕ คือ การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันโดยมิชอบ การเข้าถึงนั้นไม่จำกัดว่าเข้าถึงในระดับใด ทั้งระดับกายภาพ หรือผู้กระทำผิดดำเนินการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ได้รหัสผ่านนั้นมา และสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นั้นได้โดยนั่งอยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นเอง และหมายความรวมถึงการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์หรือเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ แม้ตัวบุคคลที่เข้าถึงจะอยู่ห่างโดยระยะทางกับเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่สามารถเจาะเข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ตนต้องการได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๖ คือ การล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะไม่ว่าการรู้ถึงมาตรการป้องกันนั้นจะได้มาโดยมิชอบหรือไม่ก็ตาม และนำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

/การกระทำ...

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐ คือ การขัดขวางการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์จนไม่สามารถทำงานได้ตามปกติต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. เป็นการกระทำความผิดที่มีวัตถุประสงค์ต่อข้อมูลของคอมพิวเตอร์ ได้แก่

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๗ คือ การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีการป้องกันไว้เป็นพิเศษโดยมิชอบ ซึ่งการเข้าถึง วิธีการเข้าถึง ตลอดจนช่องทางในการเข้าถึงนั้นมีส่วนคล้ายกับความผิดตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๘ คือ การดักรับข้อมูลที่อยู่ระหว่างการรับส่งในระบบคอมพิวเตอร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๙ คือ การแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมทั้งหมด หรือบางส่วนก็ตาม และผู้แก้ไขนั้นไม่มีสิทธิ์แก้ไข ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑ คือ การส่งข้อมูล หรืออีเมลให้ผู้อื่นโดยไม่เปิดเผยแหล่งที่มาของข้อมูล โดยทำให้ผู้ที่รับข้อมูลนั้นเกิดความรำคาญ หรือรบกวนผู้อื่น การกระทำนี้ในปัจจุบันเราเรียกการกระทำนี้ว่า Spam Mail (อีเมลขยะ) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๓. เป็นการกระทำความผิดที่มีวัตถุประสงค์ต่อบุคคล ได้แก่

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒ คือ เป็นลักษณะกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองผู้ที่ถูกรบกวนตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ โดยมีลักษณะเป็นการเพิ่มโทษ ถ้าเป็นความเสียหายเกิดขึ้นกับบุคคล จะเพิ่มโทษเป็นโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท และถ้าเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในการเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ จะเพิ่มโทษเป็นจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ คือ เป็นการนำข้อมูลปลอม หรือข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือข้อมูลที่มีลักษณะเป็นอันลามก เข้าสู่ระบบ แล้วทำให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ประเทศไทยมีผู้กระทำความผิดมากที่สุด)

- การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ คือ การนำภาพของผู้อื่น และภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าเป็นการนำเข้าโดยสุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิด และความผิดตามมาตรานี้ยอมความได้ (เป็นมาตราเดียวที่ยอมความได้)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาหลักสูตรนี้

๑. สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๒. เพิ่มความระมัดระวังในการใช้อินเทอร์เน็ต ไม่คลิกไฟล์แนบจากผู้อื่นที่ไม่ได้ตกลงกันหรือไม่รู้จักกันมาก่อน เพื่อหลีกเลี่ยงการติดซอฟต์แวร์ที่เป็นอันตราย (Malware)

/๓.ทำให้รู้...

๓. ทำให้รู้ว่าการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ควรตั้งรหัสผ่านเหมือนกันทุกระบบ หรือง่ายต่อการคาดเดา เช่น รหัสที่เป็น วัน เดือน ปีเกิด รหัสตัวเลขที่เรียงลำดับ หรือรหัสตัวอักษรที่เรียงกัน เพื่อป้องกันการเจาะระบบ เช่น การตั้งรหัสผ่านในการเข้าระบบสารสนเทศทรัพยากรส่วนบุคคล (DPIS) ไม่ควรตั้งค่าให้โปรแกรมที่ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลและติดต่อสื่อสาร (Web Browser) จำรหัสผ่าน ควรใส่รหัสเองของทุกครั้ง เป็นต้น

๔. ทำให้รู้ว่าไม่ควรใช้อินเทอร์เน็ตสาธารณะ เช่น ร้านค้า หรือโรงแรม เพราะจะทำให้เสี่ยงต่อการแฮกเกอร์เจาะระบบสำเร็จได้ง่าย

นางธรณ์ธันย์ บุญแก้ว
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กลุ่มทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ
กองการเจ้าหน้าที่
มีนาคม ๒๕๖๔